

Austatud Elina Kink
Kommunikatsioonijuht
Eesti Töandjate Keskliit

Täname võimaluse eest anda tagasisidet hankevaidluste süsteemi uuendamisega seoses koostatud riigihangete seaduse (RHS) eelnõu väljatöötamiskavatsuse suhtes.

AS Eesti Raudtee on muudatuse kavatsuse suhtes pigem ettevaatlik. Märkimisväärsed on tõdemused väljatöötamiskavatsuse seletuskirjas:

1. Tänane (VAKO) süsteem töötab hästi.
2. Muudatuste tegemata jätmise korral hankevaidluse lahenduse süsteemiga midagi negatiivset ei juhtuks.

Siit ka küsimus, et milleks on vaja seda hästi töötavat süsteemi muuta?

Kui soovitakse lahendada seda probleemi: *Kohtusüsteemi osaks saamine mõjuks kahtlemata positiivselt ka VaKo liikmetele, kuna neile laieneksid kohtuniku ametile omased garantiid ja arenguvõimalused, mis ei pruugi senises veidi ebamäärases „peaaegu kohtuniku“ rollis olla kättesaadavad*, siis selleks võiks pigem anda VAKO liikmetele kohtunikega (veelgi enam) võrreldavad garantiid ja arenguvõimalused.

Kui eesmärk on lihtsalt „kaotada“ üleliigne neljas aste, siis meie hinnangul ei pruugi toimiva süsteemi lõhkumine ära tasuda, arvestades asjaolu, et üksnes väga väike osa VAKO otsustest kaevatakse edasi. VAKO kui neljanda vaidlusastme kaotamine lühendaks ju vaidluse läbivaatamise aega üksnes nende vaidluste puhul, mis kõik 4 astet ka läbi käivad. Tihti aga vaidlus piirdub üksnes VAKO menetlusega ja sel juhul on VAKO vaidluse lahendamise organina kehtiva korra järgi pigem kiirem ja efektiivsem.

Meie hinnangul on alust arvata, et selle muudatuse tegemine teeb hankevaidluse esimeses instantsis lahendamise palju keerulisemaks ning aeganõudvamaks. Arvestades kohtumenetlusele ettenähtud täiemahulisi garantiisid, on vähe tõenäoline, et halduskohus suudaks teha vaidlustuse sisulise lahendamise kohta otsuse 30 päeva jooksul puudusteta vaidlustuse laekumisest arvates. Ka tänane 45-päevane hankevaidluste läbivaatamise tähtaeg halduskohtus on minimaalne võimalik kohtumenetluse jaoks, mis samuti on saavutatav ju üksnes tänu sellele, et VAKO on suure osa tõendite kogumise ja hindamise tööst eelnevalt juba ära teinud. Kui puuduks eelnev VAKO menetlus ja halduskohus oleks hankevaidluse esmaseks läbivaatamise organiks, on kaheldav, kas ka 45 päevast halduskohtule piisaks.

Samuti võib arvata, et lisades ka hankevaidluste lahendamise esimese instantsina otse halduskohtusse, koormab see kohtu üle täiendava tööga, mis aeglustab kindlasti ka teiste haldusasjade lahendamist.

Seega palume enne sellisel kujul RHSi muutmise väljatöötamiskavatsust põhjalikumalt analüüsida. Meie hinnangul seda muudatust võiks ette võtta üksnes juhul, kui ka halduskohtus säilib VAKO-le varem ette nähtud hankeasja läbivaatamise kiirus (30 päeva) ning kui halduskohtus vaataks asja läbi üksnes riigihangetele spetsialiseerunud kohtunikud ja kaasatud on täiendavad kohtuametnikud, st halduskohtule antakse ressursi juurde. Oluline on säilitada menetluse kiirus ja kompetents.

Lugupidamisega

Gea Vendel

hankeosakonna juhataja
AS Eesti Raudtee
Telliskivi 60/2, 15073 Tallinn, Eesti
Tel.: +372 6158766
Mob.: +372 56877114
gea.vendel@evr.ee
www.evr.ee

evr.ee